

בש"פ 930/15 - אבישי בוסקילה נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 930/15

כבוד השופט א' שחם

לפני:

אבישי בוסקילה

העורר:

נ ג ד

מדינת ישראל

המשיבה:

ערר על החלטתו של בית המשפט המוחזוי, במ"ת
15-01-701, מיום 5.2.2015, שניתנה על-ידי כב'
השופט ס' דבר

תאריך הישיבה:
כ"א בשבט התשע"ה (10.2.2015)

בשם העורר:
עו"ד תומר נוה

בשם המשיבה:
עו"ד קרון רוט

החלטה

1. לפניהם ערב על החלטתו של בית המשפט המוחזוי (כב' השופט ס' דבר), במ"ת 15-01-701, מיום 5.2.2015, אשר בגדה הורה בית המשפט על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו.

כתב האישום שהוגש נגד העורר

2. בכתב האישום מסופר, כי העורר היה מסוכסך עם אריק טלקר (להלן: המתלוון), והחליט לפגוע בו. ביום 23.12.2014, הגיע העורר ברכבו, בליווי שני אנשים נוספים (להלן: האחרים), לאיזור ביתו של המתלוון, כשהברכב היי

עמוד 1

גם סיכון ואלת עז. כאשר יצא המתלוֹן מביתו, העורר גידף אותו, נסע במהירות לעברו ופגע בו באמצעות חיזות הרכב. כתוצאה מן הפגיעה, המתלוֹן הועף באוויר, אך הצליח לעמוד על רגליו ולהימלט מן המקום, כשהוא צועק לעזרה. אחיו של המתלוֹן, שלומי, שמע את הצעקות, יצא לרחוב, ונזכר עלי-ידי אחד מן האחרים. שלומי צעק לעזרה, ואביו של המתלוֹן, שובל, יצא גם הוא אל הרחוב. שובל הצליח להדוף את האדם שתקף את שלומי, אך נזכר בידו. בהמשך, הגיע העורר או אחד האחרים וחבט בראשו של שובל באמצעות אלת עז, שנשברה מעצם המכה. העורר והאחרים נמלטו מן המקום ברכב. לשломי נגרמו פצעים בידו, והוא נזקק לתפרים. לשובל נגרמו חתק בראשו וחבלה בידו, והוא נזקק לתפרים ולהדבקת פצע.

3. בגין מעשים אלה, יוחסן לעורר העבירות הבאות: חבלה בכונה מחמייה, לפי סעיף 329(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); תקיפה הגרמת חבלה ממשית, לפי סעיף 380 לחוק העונשין; חבלה חמורה בניסיבות חממיות, לפי סעיף 333 יחד עם סעיפים 335(א)(1) ו-335(א)(2) בצירוף סעיף 29 לחוק העונשין; פצעה בניסיבות חממיות, לפי סעיף 334 יחד עם סעיפים 335(א)(1) ו-335(א)(2) בצירוף סעיף 29 לחוק העונשין; והחזקת סיכון שלא כדין, לפי סעיף 186(א) בצירוף סעיף 29 לחוק העונשין.

ההילך בבית המשפט המחויז

4. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הוגשה לבית המשפט המחויז בקשה לעצור את העורר עד לתום ההליכים בעניינו. העורר הסכים לקיומן של ראיות לכואורה ועילת מעצר, ובית המשפט המחויז הורה על ערכית תסוקיר מטעם שירות המבחן, וחווות דעת פסיכיאטרית, בעניינו של העורר.

5. בתסוקיר שירות המבחן, תוארו נסיבות חייו של העורר, ושירות המבחן העירק כי תיתכן הישנות של התנהגוויות נעדרות שיקול דעת, מצדו של העורר. לצד זאת, הגיע שירות המבחן למסקנה, כי חלופת המउצר המוצעת היא מתאימה, והמליצה על שחרורו של העורר בתנאים מגבלים.

6. בחווות הדעת הפסיכיאטרית, נאמר כי העורר מוכר למערכת הפסיכיאטרית מאז שירותו הצבאי, ואושפץ בעבר בשל התדרדרות במצבו הנפשי. העורר מאובחן כסוג מהפראעה דו קוטבית, ומטופל רפואי. המסקנה בחווות הדעת הייתה, כי בעת ביצוע העבירה, העורר לא היה במצב פסיכוטי או אפקטיבי מז'ורי, ולפיכך הוא בר-אונשין. כמו כן, ציין בחווות הדעת, כי העורר מבין את ההליכים המשפטיים, וההערכה היא כי הוא מסוגל לעמוד לדין.

7. בהחלטה מיום 5.2.2015, הורה בית המשפט המחויז על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים במשפטו. בית המשפט הדגיש, כי מדובר במקרה חמוץ, ומעשי של העורר היו יכולים בנסיבות מסוימות "הרות אסון". בנוספ', ציין כי עברו הפלילי של העורר הוא מכובד, וגם שירות המבחן הגיע למסקנה כי לא ניתן לשולח הישנות של התנהגוויות בלתי נשלטות מצדו של העורר. בשים לב לכל אלה, כמו גם לתנודתיות נסיבות חייו של העורר, וכן הנסיבות הנש��פת ממנו, קבע בית המשפט כי אין מקום להורות על שחרורו של העורר לחלופת מעצר. הובהר בהחלטה, כי גם פיקוח אלקטרוני אינו צפוי לאין את מסוכנותו של העורר, ולפיכך הוחלט, כאמור, לעצור את העורר עד לתום ההליכים נגדו.

הערר

8. בערר שלפני, נטען כי שירות המבחן התרשם לחובב מן המפקחים המוצעים, ושהה בית המשפט המחויז, בכך שלא נתן את המשקל הראווי להמלצתו של שירות המבחן על שיחרורו של העורר לחולופת המעצר. כמו כן נטען על-ידי העורר, כי גם חוות הדעת הפסיכיאטרית לא זכירה למשקל הראווי. בנוסף, הודגשה בערר חזקת החפות העונמדת לעורר, ונטען כי גם כאשר חומרת העבירות היא ניכרת, מעצר איננו מהו "מקדמה על חשבון העונש", ויש לבחון את קיומה של חולופת מעצר הולמת. לבסוף, טען העורר, כי ההליך נגדו צפוי להתנהל במשך זמן רב, ולפיכך ביקש העורר להורות על שיחרורו ממעצר, בכל תנאי שייקבע.

טענות הצדדים בדין

9. בא-כוחו של העורר, עו"ד תומר נוה, טען כי האירוע המתואר בכתב האישום הוא חלק מסוכסוך מתמשך, אשר במסגרתו נופצו חלונותיו של בית עסק שבבעלות העורר. עוד ציין, כי העורר רכש לאחרונה את העסק, והוא משקיע בו את רוב שעות היממה. נטען, כי שירות המבחן בבחן ביסודות את הנזונים הרלוונטיים, והמליץ על שחרורו של העורר לחולופת מעצר. בנוסף על-ידי עו"ד נוה, כי מצבו הנפשי של העורר איננו מהו גורם סיכון כלשהו, ולא גרם בעבר לביצוע עבירות פליליות, וכן נטען על-ידי, כי חוות הדעת הפסיכיאטרית הוגשה בשינוי ניכר. לדבריו של עו"ד נוה, אין מדובר במקרה שבו לא קיימת אפשרות לאין את מסוכנותו של העורר, ומסיבה זו הורה בית המשפט המחויז על עriticת תסוקיר. אשר לחולופת המעצר, נטען כי מדובר בחולופת מרוחקת ביותר ממוקם האירוע מושא כתוב האישום, וכי גם בעבירות חמורות יותר, מגמת הפסיקה היא להורות על שחרור לחולופת מעצר. טענות נוספות שנשמעות מפיו של עו"ד נוה, הן כי לחובותם של המתلون ולבני משפחתו יש עבר פלילי; גורמים המעורבים בסוכסוך לא נחקרו במשטרה; ואין חשש לשיבוש הליכי משפט מכיוון שהזחותם של האחרים, שהיו שותפים לביצוע העבירות, ידועה למשטרה.

10. בשם המשיבה, טענה עו"ד קרן רוט, אשר הדגישה את קיומו של סוכסוך מתמשך שימושים, לשיטתה, את המסוכנות הנש��פת מן העורר. עו"ד רוט צינה, כי חומרת המעשים המיוחסים לעורר ניכרת בכך שהוא ושותפיו הגיעו למקום כשם מצויים בסיכון ובאהלה; העורר דرس את המתلون; וכאשר בני משפחתו של המתلون יצאו מן הבית, הם נذקו והוכו. בנוסף, כי קיים חשש לשיבוש הליכי משפט מצדיו של העורר, גם בשל העובדה ששותפיו לביצוע העבירות טרם אותרו. לטענתה של עו"ד רוט, תסוקיר שירות המבחן הוזמן על מנת לסייע לבית המשפט להתוודע למכלול היבטים האישיים של העורר, ותשקייר זה איננו גושא אופי חיובי. בנסיבות אלה, עמדת המשיבה היא כי אין מקום להורות על שחרורו של העורר לחולופת מעצר כלשהו.

דין והכרעה

11. לאחר שעניינו בחומר שלפני והאזנתי לטענות הצדדים, הגיעתי למסקנה כי דין העורר להידחות. כאמור, אין מחלוקת בדבר קיומן של ראיות לכואורה להוכיחת עובדות כתב האישום, וכן מוסכם על הצדדים, כי קיימת עילה למעצרו של העורר. השאלה היחידה אשר טעונה הכרעה, היא האם ניתן, בנסיבות העניין, "להציג את מטרת המעצר בדרך של שחרור בערובה ותנאי שחרור, שפגעתם בחירותו של הנאשם, פחותה" (סעיף 21 (ב)(1) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרם), התשנ"ז-1996).

12. האירוע המתואר בכתב האישום הוא אירוע חמור של אלימות קשה ופרועה. העורר ושותפיו תקפו, לכואורה, את המתلون ואת בני משפחתו, בדרישה, בדקירות ובמכת אלה. מדובר באירוע ברוטלי, מתוכנן ומאורגן, שבו נגרמו,

חברות של ממש; וכפי שעד על כך בבית המשפט המחוזי, תוצאות האירוע עשויות להיות קשות בהרבה. מקובלת עלי הטענה, כי העובה שמדובר באירוע שהוא חלק מסוים מתמשך, מגבירה את החשש מפני ביצוע עבירות נוספת מצדו של העורר; ועל כך ניתן ללמידה גם מן הידועה המודיענית שהוגשה מטעם המשיבה. בנוסף, על פי האמור בתסaurus, עבורי הפלילי של העורר כולל מעורבות בעבירותים אויומים, תקיפה והעלבת עובד ציבור. שירות המבחן העיריר, כי תפקודו של העורר אינו יציב, ולא ניתן לשול אפשרות של הישנות התנהגויות בלתי נשלטות ונעדרות שיקול דעת". צירופם של הדברים, מלמד על מסוכנות ניכרת אשר נשקפת מן העורר. כמו כן, קיים חשש לשיבוש הילכי משפט מצד אחד העורר.

13. חרף המלצתו של שירות המבחן, הגיע בית המשפט המחוזי למסקנה, כי "אין מקום להורות על שחרור בדרור חלופית". מהחלטתו של בית המשפט המחוזי משתמש, שאין נמצא כל חלופת מעצר הולמת. בכלל, כאשר בית המשפט מגע למסקנה כזו מלכתחילה, ניתן להימנע מהזמן תסוקיר מעצר (ראו, למשל, בש"פ 6538/14 אל מהר נ' מדינת ישראל (23.10.2014)), אך בנידון דין, מסקנתו של בית המשפט המחוזי מבוססת גם על תוכנו של הتفسיר, ולכן אין הצדקה לביקורת שנשמעה, בהקשר זה, מכיוונו של בא-כוח העורר. מכל מקום, עמדתי היא, כי במצב העניינים הנוכחיים, צדק בית המשפט המחוזי כאשר הורה על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו. נכון האמור, סבורני, כי קיימים סיכון לא מבוטל לכך ששחרורו של העורר לחופת מעצר יוביל להישנות אירועים אלימים, כגון האירוע מושא כתוב האישום, ועם כך לא ניתן להשלים.

14. יובהר, כי טענותיו של העורר בדבר עבורי הפלילי של המתלוון אינם רלוונטיות, ואין בהן כדי להפחית מחומרת מעשיו של העורר או מן הסכנה הגלומה בהם. עוד אציין, כי עינתי בפסקה שהוגשה על-ידי בא-כוח הצדדים, ולא מצאתי כי בכוחה לסייע למי מהם, שכן המקרים שנדונו בפסק הדין הם שונים מעניינו, לכאן ולכאן; וכן מכיוון שהכרעתិ בערר דין נעוצה בעובdotיו של המקירה הקונקרטי בו עסוקין.

15. אשר על כן, העורר נדחה בזאת. העורר ישאר במעצר עד לתום ההליכים המשפטיים בעניינו, אך שמורה לו, כמובן, הזכות להגשת בקשה לעזון חוזר, במקרים המתאים לכך.

ניתנה היום, כ"א בשבט התשע"ה (10.2.2015).

שוף